NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Spraw Społecznych

KSS.411.4.7.2026

Pan
Stanisław Kazimierz Taube
Prezes Spółki
Forum Invest Sp. z o.o.
ul. Jana III Sobieskiego 102a/U7
00-764 Warszawa

Wystąpienie pokontrolne

I/25/001

Organizacja i finansowanie turnusów rehabilitacyjnych przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Spraw Społecznych
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
tel. +48 22 444 56 87, kss@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Forum Invest Sp. z o.o.[1], ul. Jana III Sobieskiego 102a/U7, 00-764 Warszawa.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Stanisław Kazimierz Taube, Prezes Zarządu Forum – Invest Sp. z o.o. od 1 maja 2025 r.

Katarzyna Elżbieta Chodorowska, Członek Zarządu Forum – Invest Sp. z o.o. od 28 kwietnia 2024 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili:

1. Antoni Tadeusz Duda, Prezes Zarządu Forum – Invest Sp. z o.o., od 11 lutego 2019 r. do 30 czerwca 2024 r.
2. Katarzyna Elżbieta Chodorowska, Członek Zarządu Forum – Invest Sp. z o.o., od 1 lipca 2024 r. do 19 września 2024 r.
3. Marcin Świerżewski, Prezes Zarządu Forum – Invest Sp. z o.o., od 20 września 2024 r. do 30 kwietnia 2025 r.

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Prawidłowość organizacji i realizacji turnusów rehabilitacyjnych.
2. Prawidłowość rozliczania dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych.

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2025 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[2]

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli, Departament Spraw Społecznych[3].

Kontrolerzy

1. Edyta Kocięcka-Kulik, starszy inspektor kontroli państwowej,
   upoważnienie do kontroli nr KPS/63/2025 z 24 października 2025 r. oraz upoważnienie nr KSS/11/2026 z 5 stycznia 2026 r.
2. Anna Kuszczuk, specjalista kontroli państwowej,
   upoważnienie do kontroli nr KPS/71/2025 z 26 listopada 2025 r. oraz upoważnienie nr KSS/10/2026 z 5 stycznia 2026 r.

(akta kontroli tom I, str. 1-8)

---

[1] Dalej: Spółka lub Organizator.

[2] Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

[3] Do 31 grudnia 2025 r. Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny.

II. Ocena ogólna[4] kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W latach 2023–2025 (do 30 czerwca) Spółka na ogół prawidłowo prowadziła działalność w zakresie organizacji turnusów rehabilitacyjnych realizując zadanie na podstawie wniosków o wpis do Rejestru Organizatorów Turnusów Rehabilitacyjnych[5][6]. W badanym okresie, Organizator zrealizował łącznie 28 turnusów rehabilitacyjnych w formie stacjonarnej, o długości trwania co najmniej 14 dni, z których skorzystało łącznie 746 uczestników z dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych[7]. Cztery[8] turnusy (z 12 objętych badaniem), nie spełniały wymogu grup zorganizowanych liczących nie mniej niż 20 uczestników, stosownie do art. 10c ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych[9]. Organizator nie zapewnił pełnej kadry w pięciu[10] turnusach (z 12 objętych badaniem), tj. psychologa, pielęgniarki, tłumacza języka migowego oraz specjalisty ds. kulturalno-oświatowych, wskazanej w programach turnusów rehabilitacyjnych przekazanych do Wojewody, co było niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 2 lit. b, f, g, h rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych[11]. Prowadzona przez Organizatora dokumentacja z pobytu uczestników na turnusie nie wskazywała faktycznego przebiegu i wymiaru zajęć, a jedynie potwierdzała rodzaje zabiegów rehabilitacyjnych, co uniemożliwiało weryfikację realizacji deklarowanego programu. Spółka przekazywała do centrów pomocy Oświadczenia organizatora turnusów rehabilitacyjnych[12], co do zasady, w terminie wskazanym w rozporządzeniu, z wyjątkiem 27 z 300 Oświadczeń przekazanych w terminie późniejszym, co było niezgodne z § 8 ust. 5 rozporządzenia. Organizator terminowo przekazywał do centrów pomocy Informacje o przebiegu turnusu[13] oraz prawidłowo i terminowo, z jednym wyjątkiem, dokonywał zwrotu środków, o których mowa w art. 10e ust. 4 ustawy o rehabilitacji. Przekazane Informacje dla Wojewody Mazowieckiego[14] za rok 2023 i 2024 o zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania PFRON, zawierały błędy dotyczące liczby turnusów i uczestników, a informacja dla Wojewody za rok 2023 została wysłana 58 dni po terminie tj. niezgodnie z terminem wskazanym w § 12 ust. 8 rozporządzenia.

---

[4] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

[5] Prowadzony przez właściwego wojewodę.

[6] Dalej: Wniosek.

[7] Dalej: PFRON.

[8] Turnusy: od 30 kwietnia 2023 r. do 14 maja 2023 r., od 20 grudnia 2023 r. do 3 stycznia 2024 r., od 20 grudnia 2024 r. do 3 stycznia 2025 r., od 2 do 16 maja 2025 r.

[9] Dz. U. z 2025 r. poz. 913, ze zm., dalej: ustawa o rehabilitacji.

[10] Turnusy: od 30 kwietnia do 14 maja 2023 r.; od 20 grudnia 2023 r. do 03 stycznia 2024 r., od 16 do 30 czerwca 2024 r. od 20 grudnia 2024 r. do 3 stycznia 2025 r.; od 16 do 30 czerwca 2025 r.

[11] Dz.U. Nr 230 poz. 1694, ze zm.; dalej: rozporządzenie.

[12] Dalej: Oświadczenie.

[13] Dalej: Informacja o przebiegu turnusu.

[14] informacja dla Wojewody za rok 2023 i 2024 o zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania PFRON, dalej: informacja dla Wojewody.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe[15] kontrolowanej działalności

1. Prawidłowość organizacji i realizacji turnusów rehabilitacyjnych.

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2023-2025 (do 30 czerwca) Spółka była Organizatorem turnusów rehabilitacyjnych, wpisanym przez Wojewodę Mazowieckiego do Rejestru Organizatorów Turnusów Rehabilitacyjnych[16]. Wszystkie turnusy rehabilitacyjne zorganizowane przez Spółkę zrealizowano w Ośrodku w Krynicy-Zdroju[17]. Organizator posiadał drugi ośrodek – Dom Wczasowy „Zdrowie" w Krynicy Zdroju[18], w którym nie realizował turnusów rehabilitacyjnych w okresie objętym kontrolą. Członek Zarządu wyjaśniła, że DW „Zdrowie" był wyłączony z użytkowania z powodu niedostatecznej liczby zgłoszeń uczestników na turnusy rehabilitacyjne (w wymaganej liczbie 20 osób) oraz niewielkiego zainteresowania pobytami indywidualnymi, co spowodowało zamknięcie obiektu ze względów ekonomicznych.

(akta kontroli tom I, str. 79-229, 370)

1.2. W latach 2023-2025 (do 30 czerwca) Spółka zorganizowała łącznie 28 czternastodniowych, usprawniająco-rekreacyjnych turnusów rehabilitacyjnych (11 w 2023 r., 13 w 2024 r. oraz cztery do 30 czerwca 2025 r.). Organizator nie realizował turnusów ze wskazaniem konkretnej grupy osób niepełnosprawnych, uczestnicy kwalifikowani byli na podstawie rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Z turnusów rehabilitacyjnych dofinansowanych ze środków PFRON skorzystało łącznie 746 osób niepełnosprawnych (255 osób w 2023 r., 379 osób w 2024 r. oraz 112 osób do 30 czerwca 2025 r.).

(akta kontroli tom I, str. 340-342)

1.3. Szczegółowym badaniem objęto 12[19] z 28 turnusów zorganizowanych w latach 2023-2025 (do 30 czerwca), w których uczestniczyło 300 z 746 osób niepełnosprawnych, tj. 40,2% wszystkich uczestników. Programy turnusów zawierały stosownie do art. 10c ust. 6 ustawy o rehabilitacji rodzaje i cele turnusu oraz formy rehabilitacji, rodzaje zajęć kulturalno-oświatowych i sportowo-rekreacyjnych, innych zajęć specjalistycznych z uwzględnieniem zajęć indywidualnych i grupowych oraz kadrę odpowiedzialną za realizację programu turnusu. Programy turnusów

---

[15] Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

[16] Nr OR/14/3/22 od 15 marca 2022 r. do 15 marca 2025 r. i nr OR/14/2/25 od 16 marca 2025 r. do 16 marca 2028 r.

[17] Wpisany do Rejestru Ośrodków Rehabilitacyjnych pod nr OD/12/0001/22 od 4 stycznia 2022 r. do 11 kwietnia 2025 r. oraz pod nr OD/12/0012/25 od 2 kwietnia 2025 r. do 12 kwietnia 2028 r.

[18] Wpisany do Rejestru Ośrodków Rehabilitacyjnych pod nr OD/12/0002/22 od 11 stycznia 2022 r. do 11 kwietnia 2025 r. oraz pod nr OD/12/0009/25 od 31 marca 2025 r. do 12 kwietnia 2028 r.

[19] Cztery turnusu zorganizowane w 2023 r. (od 30 kwietnia do 14 maja, od 1 do 15 września, od 1 do 15 października, od 20 grudnia do 3 stycznia 2024 r.), cztery turnusy zorganizowane w 2024 r. (od 16 do 30 czerwca, od 1 do 15 lipca, od 16 do 30 września, od 20 grudnia do 3 stycznia 2025 r.) i cztery turnusu zorganizowane do 30 czerwca 2025 r. (od 2 do 16 maja, od 17 do 31 maja, od 1 do 15 czerwca, od 16 do 30 czerwca).

miały charakter jednolity, nie były dostosowane do rodzaju schorzeń uczestników. Zawierały takie same cele, zakres zajęć i przykładowy plan dnia. Członek Zarządu wyjaśniła, że Organizator nie wyróżniał turnusów np. tylko z dysfunkcją narządu ruchu, przyjmując równocześnie osoby z różnymi dysfunkcjami, ponieważ zapewniało to, zgodnie z założeniem i doświadczeniem Organizatora, najlepszą formę integracji społecznej uczestników.

(akta kontroli tom I, str. 81-142, 146-213; tom II, str. 10)

1.4. 12 z 28 zbadanych turnusów, w okresie objętym kontrolą, zrealizowano zgodnie z programami złożonymi we Wniosku oraz informacjami zamieszczonymi na stronie internetowej Organizatora. W skład kadry do realizacji turnusów rehabilitacyjnych, zgodnie z programami, powinni zostać zatrudnieni: kierownik turnusu, lekarz, pielęgniarka, specjalista ds. rehabilitacji ruchowej, specjalista ds. rekreacji, specjalista ds. kulturalno-oświatowych, psycholog. Spółka, w okresie objętym kontrolą, zatrudniała na turnusach rehabilitacyjnych, co do zasady: kierownika turnusu, lekarza, pielęgniarkę, osobę prowadzącą zajęcia fitness, masażystę, fizjoterapeutów, organizatora spotkań kulturalnych. Organizator nie zapewnił w pięciu z 12 badanych turnusów kadry określonej w 12 ust. 1 pkt 2 lit. b, f, g, h rozporządzenia. Ustalenia w powyższym zakresie zostały przedstawione w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości.*

(akta kontroli tom I, str. 382-575, 591a-591j; tom II, str. 7-8, 11)

Organizator realizował zajęcia indywidualne, grupowe i specjalistyczne na podstawie przygotowanego czternastodniowego harmonogramu[20], takiego samego dla każdego z turnusów, z ewentualnymi zmianami wprowadzanymi na bieżąco podczas realizacji turnusu. Harmonogramy uwzględniały:

- zajęcia indywidualne: wizyta lekarska, zabiegi rehabilitacyjne, kuracja pitna, basen, siłownia, sauna;
- zajęcia grupowe: gimnastyka poranna, biesiada, różnego rodzaju pokazy i spacery, zajęcia fitness, joga, wyjście na koncert;
- zajęcia specjalistyczne: rozmowa z psychologiem, rozmowa z neuropatą, ćwiczenia usprawniające organizm, zajęcia z pielęgniarką.

Łączny czas wszystkich zorganizowanych zajęć w ciągu trwania czternastodniowego turnusu wynosił 144 godzin, a ogólny czas zajęć indywidualnych i grupowych wyniósł średnio ponad siedem godzin dziennie. Organizator nie prowadził list obecności uczestników, dzienników zajęć lub innej dokumentacji potwierdzającej liczbę zrealizowanych godzin zajęć indywidualnych i grupowych oraz uczestnictwa osób przebywających na turnusie. Zajęcia indywidualne obejmowały zabiegi rehabilitacyjne, które zostały udokumentowane na tzw. przepisie leczniczym dołączonym do dokumentacji każdego z uczestników turnusu. Przepis leczniczy w latach 2023 - 2024 nie zawierał informacji przez kogo został wystawiony, daty wystawienia, zaleceń lekarza, podpisu osoby / osób wykonujących zabiegi oraz czasu trwania zabiegu. Od roku 2025 przepis leczniczy zastąpiono kartą zabiegową zawierającą: podpis i pieczątkę lekarza, konkretną liczbę zabiegów, regulamin korzystania z zabiegów i oświadczenie z podpisem uczestnika.

[20] Harmonogram czternastodniowego turnusu rehabilitacyjnego w Pensjonacie Soplicowo w Krynicy Zdrój, taki sam dla wszystkich turnusów w okresie objętym kontrolą; dalej: Harmonogram.

W ramach wszystkich 12 objętych badaniem turnusów (z 28) były prowadzone zajęcia specjalistyczne, które spełniały warunek określony w § 12 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, w zakresie organizacji tych zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 60% ogólnego czasu zorganizowanych zajęć dla uczestników turnusu.

(akta kontroli tom I, str. 374; tom II, str. 10, 12-15)

Turnusy miały formę stacjonarną, uczestnikami były osoby niepełnosprawne z dofinansowaniem PFRON oraz osoby komercyjne dokonujące zakupu turnusu rehabilitacyjnego indywidualnie do swoich potrzeb. Wszystkie zrealizowane turnusy rehabilitacyjne trwały 14 dni. We wszystkich, 28 zorganizowanych turnusach, w okresie objętym kontrolą, uczestniczyło od czterech do 41 uczestników. Cztery z 12 turnusów rehabilitacyjnych objętych próbą, zrealizowano z naruszeniem art. 10c ust. 5 ustawy o rehabilitacji, tj. grupy zorganizowane liczyły mniej niż 20 uczestników. Szczegółowy opis przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I, str. 340-342, 374; tom II, str. 26; tom III, str. 4)

1.5. W okresie objętym kontrolą, wystąpił jeden przypadek skrócenia turnusu rehabilitacyjnego, pozostałe 27 zwrotów dofinansowania dotyczyło rezygnacji uczestników przed rozpoczęciem turnusu. Uczestnik turnusu odbywającego się w dniach od 1 do 15 czerwca 2025 r. skrócił turnus o siedem dni z powodu wypadku podczas turnusu, co zostało szczegółowo opisane w drugim obszarze w punkcie czwartym w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom II, str. 42, 180-186; tom III, str. 7)

1.6. W okresie objętym kontrolą Organizator nie realizował turnusów rehabilitacyjnych w domach pomocy społecznej lub w innych placówkach opiekuńczych. Spółka podpisała umowę z podmiotem[21], który był pośrednikiem między uczestnikiem a Organizatorem. W ramach podpisanej umowy podmiot pośredniczący pobierał od Organizatora marże w wysokości 12% liczoną od całości kosztu turnusu. Pośrednik posiadał ważny wpis do Rejestru Organizatorów, ale nie pełnił roli Organizatora turnusu. Uczestnik, który skorzystał z usług pośrednika poniósł wyższy koszt turnusu ze względu na doliczony przez niego podatek VAT.

(akta kontroli tom II, str. 580-638; tom III, str. 3, 5)

1.7. W okresie objętym kontrolą Wojewoda Mazowiecki przeprowadził, w trybie § 19 ust. 2 rozporządzenia, u Organizatora kontrolę za okres od 1 stycznia do 16 października 2023 r. Zakres kontroli obejmował prawidłowość realizacji turnusów rehabilitacyjnych na podstawie oceny ich przebiegu z uwzględnieniem programów turnusów, doboru kadry oraz miejsca realizacji tych turnusów, biorąc pod uwagę rodzaje turnusów oraz rodzaj niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzeń uczestników tych turnusów. Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli z 27 października 2023 r. Nie stwierdzono nieprawidłowości oraz potwierdzono zrealizowanie przez Organizatora zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym z 14 października 2022 r. w wyniku poprzedniej kontroli Wojewody przeprowadzonej w 2022 r. Organizator nie wniósł zastrzeżeń do protokołu pokontrolnego.

(akta kontroli tom I, str. 343-362)

[21] Biuro Usług Rehabilitacyjno – Wypoczynkowych „PATRONA” D. Mielnik Sp. j., ul. Stanisława Leszczyńskiego 4/53, 50-078 Wrocław.

1.8. W latach 2023-2025 (do 30 czerwca) do Organizatora nie wpłynęły skargi dotyczące ośrodka, w którym realizowane były turnusy rehabilitacyjne.

(akta kontroli tom I, str. 343)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:
1. Organizator nie zapewnił w pięciu z 12 badanych turnusach odpowiedniej kadry, co było niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 2 lit. b, f, g, h rozporządzenia oraz z programami turnusów:

- na trzech z 12 turnusów na stanowisku psychologa zatrudniono na podstawie umowy (w ramach wolontariatu) osobę nie posiadającą pełnego wykształcenia i uprawnień do wykonywania zawodu[22];
- na jednym z 12 turnusów nie zapewniono psychologa[23];
- na jednym z 12 turnusów nie zapewniono pielęgniarki[24];
- na trzech z 12 turnusów nie zapewniono tłumacza języka migowego, pomimo uczestnictwa osób z dysfunkcją narządu słuchu[25];
- na trzech z 12 turnusów nie zapewniono specjalisty ds. kulturalno-oświatowych[26], wskazanego w kadrze odpowiedzialnej za realizację w programach turnusów.

Członek Zarządu wyjaśniła, że obecny Zarząd nie znał przyczyn odstąpienia od wymogów kwalifikacyjnych psychologa. W przypadku ww. turnusu, w którym nie zatrudniono na umowę pielęgniarki i psychologa uczestnicy mieli zapewnioną z nimi dostępność kontaktu telefonicznego. W odniesieniu do tłumacza języka migowego, uczestnicy z dysfunkcją słuchu nie zgłaszali takiej potrzeby.

(akta kontroli tom I, str. 382-575, 591a-591j; tom II, str. 7-8, 11)

2. Cztery[27] z 12 turnusów rehabilitacyjnych objętych próbą, zrealizowano z naruszeniem art. 10c ust. 5 ustawy o rehabilitacji, tj. grupy zorganizowane liczyły mniej niż 20 uczestników.
W dwóch turnusach uczestniczyło po 11 osób, w dwóch odpowiednio: cztery i siedem osób.
Członek Zarządu wyjaśniła, że najczęściej to uczestnicy komercyjni rezygnowali tuż przed rozpoczęciem turnusów z powodów zdrowotnych, rodzinnych lub finansowych. Organizator jednak zdecydował się przeprowadzić turnusy rehabilitacyjne dla uczestników z dofinansowaniem PFRON w grupach liczących poniżej 20 osób.

(akta kontroli tom I, str. 340-342, 374; tom II, str. 26; tom III, str. 4, 28-321)

[22] Turnusy: od 20 grudnia 2023 r. do 03 stycznia 2024 r.; od 30 kwietnia do 14 maja 2023 r.; od 1 do 15 września 2023 r.; od 1 do 15 października 2023 r.
[23] Turnus: od 20 grudnia 2023 r. do 03 stycznia 2024 r.
[24] Turnus: 20 grudnia 2023 r. do 03 stycznia 2024 r.
[25] Turnusy: od 30 kwietnia do 14 maja 2023 r.; od 16 do 30 czerwca 2024 r.; od 16 do 30 czerwca 2025 r.
[26] Turnusy: od 20 grudnia 2024 r. do 3 stycznia 2025 r.; od 20 grudnia 2023 r. do 3 stycznia 2024 r.; od 16 do 30 czerwca 2025 r.
[27] Turnusy: od 30 kwietnia 2023 r. do 14 maja 2023 r. – 11 osób, od 20 grudnia 2023 r. do 3 stycznia 2024 r. – cztery osoby, od 20 grudnia 2024 r. do 3 stycznia 2025 r. – siedem osób, od 2 do 16 maja 2025 r. – 11 osób.

Ocena cząstkowa

Spółka posiadała wymagane wpisy do rejestru organizatorów oraz na ogół prawidłowo organizowała i realizowała turnusy rehabilitacyjne. Programy turnusów spełniały warunki określone w art. 10c ust. 6 ustawy o rehabilitacji. W ośmiu z 12 turnusów organizator nie zapewnił pełnej kadry, co było naruszeniem z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. Ponadto cztery z 12 turnusów rehabilitacyjnych zrealizowano z naruszeniem art. 10c ust. 5 ustawy o rehabilitacji w zakresie minimalnej liczby uczestników turnusu.

2. Prawidłowość rozliczania dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych

Opis stanu faktycznego

2.1. Organizator elektronicznie za pomocą Systemu Obsługi Wsparcia przekazywał do centrum pomocy Oświadczenia i Informacje o przebiegu turnusu. 273 z 300 Oświadczeń w ramach 12 badanych turnusów[28] przekazano terminowo, a 27 oświadczeń w terminie krótszym niż 14 dni przez rozpoczęciem turnusu. Opis zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości.*

(akta kontroli tom I, str. 374; tom II, str. 192-375, 383-441, 639-640, 645-646)

Organizator terminowo przekazywał do centrum pomocy Informację o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego wraz z załącznikami m.in. fakturą za pobyt. Wszystkie Informacje o przebiegu turnusu były takie same w zakresie opisu przeprowadzonych zajęć, tj. nie wskazywały konkretnej liczby zajęć indywidualnych, grupowych i specjalistycznych oraz zindywidualizowanych opisów efektów osiągniętych przez uczestnika. Ponadto zawierały zapisy „nie mniej niż 6 godzin dziennie lub „mniej niż 7 godzin dziennie".
W badanej próbie, w pięciu turnusach[29] (z 12) brały udział osoby z upośledzeniem umysłowym. Organizator w Informacji o przebiegu turnusu wskazał, że osoby te zrealizowały łączny czas zajęć indywidualnych i grupowych wymiarze mniejszym niż siedem godzin dziennie, co stanowi naruszenie § 12 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia. Opis zawarto w *sekcji stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom II, str. 383-579; tom III, str. 7)

Wszystkie Informacje o przebiegu turnusu zawierały zapis o badaniu lekarskim wraz z datą oraz zaleconymi zabiegami fizjoterapeutycznymi, co było zgodne z § 12 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia. Według Harmonogramu Organizator zapewnił końcową wizytę lekarską czternastego dnia turnusu, jednak nie zostało to odnotowane w żadnej Informacji o przebiegu turnusu. Członek Zarządu wyjaśniła, że badanie końcowe nie podlegało odrębnej adnotacji potwierdzającej jego wykonanie.

(akta kontroli tom II, str. 12-15; tom III, str. 4)

[28] Objętych badaniem w obszarze pierwszym wystąpienia pokontrolnego.
[29] Turnusy: od 1 do 15 września 2023 r., od 16 do 30 czerwca 2024 r., od 17 do 31 maja 2025 r., od 1 do 15 czerwca 2025 r., od 16 do 30 czerwca 2025 r.

2.2. Organizator przekazał Wojewodzie Informacje o zrealizowanych turnusach w 2023 r. i w 2024 r. z uwzględnieniem liczby turnusów oraz liczby uczestników, zgodnie z obowiązującym wzorem. Informacja za rok 2024[30] została przekazana Wojewodzie z zachowaniem terminu wskazanego w rozporządzeniu. Informacja za rok 2023[31] została przekazana Wojewodzie z naruszeniem terminu wskazanego w § 12 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia. W Informacjach dla Wojewody, za rok 2023 oraz 2024, Organizator wskazał błędne dane dotyczące liczby turnusów oraz liczby osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania PFRON, w tym liczby uczestników poszczególnych dysfunkcji i schorzeń. Opis zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości.*

(akta kontroli tom I, 374-378; tom II, str. 9, 16-18)

2.3. W latach 2023-2025 (do 30 czerwca) Organizator dokonał 28 zwrotów środków dofinansowania (2023 r. – 13, 2024 r. – 14, do 30 czerwca 2025 r. – jeden), o których mowa w art. 10e ust. 4 ustawy o rehabilitacji, na łączną kwotę 56,6 tys. złotych[32]. Zwrot środków był spowodowany skróceniem turnusu / rezygnacjami z turnusu z przyczyn losowych. Organizator, z jednym wyjątkiem, terminowo dokonywał zwrotów środków finansowych, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia. Wyjątek stanowił jeden przypadek nieterminowego zwrotu środków dofinansowania za skrócenie pobytu uczestnika na turnusie z powodu wypadku. Opis zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości.*

(akta kontroli tom II, str. 42, 180-186; tom III, str. 7)

2.4. Organizator posiadał dokumenty dotyczące realizacji i rozliczenia turnusów zgodnie z § 12 ust.1 pkt 10 rozporządzenia. Przechowywał je przez wymagany okres w archiwum Ośrodka, w którym realizował turnusy rehabilitacyjne w Krynicy Zdroju, a nie w siedzibie Spółki.

(akta kontroli tom I, str. 369a)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Organizator nieterminowo, tj. od 13 dni przed rozpoczęciem turnusu do drugiego dnia trwania turnusu[33], przekazał do centrów pomocy 27 z 300 objętych badaniem Oświadczeń, co było niezgodne z § 8 ust. 5 rozporządzenia.
Zgodnie z ww. przepisem organizator turnusu rehabilitacyjnego przekazuje centrum pomocy oświadczenie organizatora nie później niż na 14 dni przez rozpoczęciem tego turnusu. O dacie doręczenia decyduje data wpływu oświadczenia do centrum pomocy.
Członek Zarządu wyjaśniła, że w każdym przypadku zanim uczestnik rozpoczął turnus, Organizator kontaktował się z właściwym Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej lub Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie[34] w celu uzyskania zgody na udział uczestnika bez zachowania terminu wskazanego w rozporządzeniu. Ustalenia te odbywały się, co do zasady,

[30] Wysłano 15 stycznia 2025 r.
[31] Wysłano 29 marca 2024 r.
[32] Zwroty wyniosły: 2023 r. – 25,2 tys. zł; 2024 r. – 30,8 tys. zł; 2025 r. – 0,6 tys. zł.
[33] Średnio siedem dni przed rozpoczęciem turnusu.
[34] Dalej: PCPR.

telefonicznie. Organizator nie posiadał dokumentacji potwierdzającej uzyskanie takiej zgody, np. notatki służbowej, e-maila.
Zdaniem NIK podejmowane przez Organizatora ww. działania nie stanowiły podstawy do zwolnienia z terminu określonego w § 8 ust. 5 rozporządzenia.

(akta kontroli tom I, str. 374; tom II, str. 192-375, 383-441, 639-640, 645-646)

2. W 19 z 300 Informacji o przebiegu turnusu organizator wskazał, że osoby z upośledzeniem umysłowym zrealizowały łączny czas zajęć indywidualnych i grupowych w wymiarze mniejszym niż siedem godzin dziennie, co było naruszeniem z § 12 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia. Stosownie do ww. przepisu organizator turnusów rehabilitacyjnych powinien zapewnić dla osób z upośledzeniem umysłowym nie mniej niż siedem godzin dziennie zajęć indywidualnych i grupowych. Jak wynikało z harmonogramu turnusu Organizator zapewnił średnio siedem godzin dziennie zajęć indywidualnych i grupowych.
Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że błąd w formule „mniej niż 7 godzin dziennie" zawarty w Informacji o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego spowodowany był niedopatrzeniem oraz powielaniem tekstu przez Organizatora w kolejnych Informacjach.

(akta kontroli tom II, str. 383-579; tom III, str. 9)

3. Informacja za rok 2023, została przekazana Wojewodzie 29 marca 2024 r., tj. 58 dni po terminie wskazanym w § 12 ust. 8 rozporządzenia. W Informacjach dla Wojewody za rok 2023 oraz 2024, Organizator wskazał błędne dane dotyczące liczby turnusów oraz liczby osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania PFRON, w tym liczby uczestników poszczególnych dysfunkcji i schorzeń:

- w roku 2023 zrealizował 11 turnusów (wskazał błędnie pięć), w których ogółem uczestniczyło 255 osób niepełnosprawnych (wskazał błędnie 220) korzystających z dofinansowania PFRON[35].
- w roku 2024 zrealizował 13 turnusów (wskazał błędnie 12), w których ogółem uczestniczyło 379 osób niepełnosprawnych (wskazał błędnie 400) korzystających z dofinansowania PFRON[36].

Członek Zarządu wyjaśniła, że błędy w Informacji dla Wojewody wynikały z nieprawidłowego podliczenia turnusów i schorzeń osób przebywających na turnusach rehabilitacyjnych, natomiast opóźnienie przekazania Informacji dla Wojewody za rok 2023 wynikało z przeoczenia. W trakcie kontroli Organizator sporządził korektę Informacji za rok 2023 i rok 2024 oraz przekazał do Wojewody 16 stycznia 2026 r. Biorąc pod uwagę ten fakt, Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od formułowania wniosku pokontrolnego w zakresie stwierdzonej nieprawidłowości.

(akta kontroli tom I, str. 365- 366, 374-378; tom II, str. 9, 16-18)

[35] W tym: z dysfunkcją narządu ruchu z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich – 83 uczestników (wskazał błędnie 97), z dysfunkcją narządu słuchu – czterech uczestników (wskazał błędnie pięć), z dysfunkcją narządu wzroku –32 uczestników (wskazał błędnie 29), z chorobą psychiczną – 16 uczestników (wskazał błędnie 12), z padaczką – trzech uczestników (wskazał błędnie jeden), ze schorzeniami układu krążenia – 31 uczestników (wskazał błędnie 32), z innymi dysfunkcjami niż wymienione – 81 uczestników (wskazał błędnie 44).

[36] W tym z dysfunkcją narządu ruchu z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich – 143 uczestników (wskazał błędnie 165), z dysfunkcją narządu słuchu – sześciu uczestników (wskazał błędnie osiem), z dysfunkcją narządu wzroku – 47 uczestników (wskazał błędnie 57), z upośledzeniem umysłowym – czterech uczestników (wskazał błędnie pięć), z chorobą psychiczną – 19 uczestników (wskazał błędnie 22), z padaczką jeden uczestnik (wskazał błędnie zero), ze schorzeniami układu krążenia – 46 uczestników (wskazał błędnie 59), z innymi dysfunkcjami niż wymienione – 113 uczestników (wskazał błędnie 84).

4. Uczestnik skrócił o siedem dni pobyt na turnusie w związku z wypadkiem. Organizator dokonał zwrotu dofinansowania do właściwego centrum pomocy w dniu 24 lipca 2025 r.[37], czyli po 38 dniach po zakończeniu turnusu, co było naruszeniem § 12 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia.
Członek Zarządu wyjaśniła, że Organizator dokonał zwrotu dofinansowania dopiero po otrzymaniu pisma z PCPR, tj. po 11 lipca 2025 r.
Organizator był zobowiązany do dokonania zwrotu niewykorzystanej części dofinansowania w terminie siedmiu dni od zakończenia turnusu rehabilitacyjnego. Obowiązek ten nie jest uzależniony od daty otrzymania pisma z centrum pomocy.

(akta kontroli tom II, str. 42, 180-186; tom III, str. 9)

Ocena cząstkowa

Organizator nieterminowo przekazał do centrów pomocy 27 z 300 objętych badaniem Oświadczeń, co było naruszeniem § 8 ust. 5 rozporządzenia. Informacje o przebiegu turnusu Spółka przekazywała terminowo, stosownie do § 12 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia. W przypadku osób z upośledzeniem umysłowym, treść Informacji o przebiegu turnusu wskazywała, że liczba zajęć indywidualnych i grupowych była mniejsza niż siedem godzin dziennie. Organizator nie sporządzał indywidualnych opisów dotyczących każdego z uczestników biorących udział w turnusie, np. o uzyskanych efektach. Informacje o zrealizowanych turnusach w 2023 r. i 2024 r. przekazane Wojewodzie Mazowieckiemu zawierały błędy, a Informacje za 2023 r. przekazano nieterminowo. Spółka prawidłowo i na ogół terminowo zwracała do centrum pomocy środki dofinansowania, o których mowa w art. 10e ust. 4 ustawy o rehabilitacji, Organizator posiadał i przechowywał dokumenty dotyczące realizacji i rozliczenia turnusów, stosownie do § 12 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia w sprawie turnusów.

IV. Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli, odstępuje od formułowania wniosków na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych . Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

[37] Potwierdzenie bankowe dokonania przelewu na konto centrum pomocy, data transakcji/księgowania 24 lipca 2025 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Warszawa, dnia 11 lutego 2026 r.

Kontrolerzy

Starszy inspektor kontroli państwowej

Edyta Kocięcka–Kulik

/podpisano elektronicznie/

Specjalista kontroli państwowej

Anna Kuszczuk

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Spraw Społecznych
p. o Dyrektor

Konrad Kostępski

/podpisano elektronicznie/